

กลยุทธ์การพัฒนาทักษะนักศึกษาช่างอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือตอนล่างสู่การเป็นประชาคมอาเซียน Strategies for Developing the Skills of Industry Students in Lower Northern Rajabhat Universities to ASEAN Community

วิษณุ บัวเทศ¹, สุนทรี ดวงทิพย์², ไพโรจน์ เนียมมณี³
Witsanu Buathes, Soontaree Dountipya, Paipoj Niamnak

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างกลยุทธ์การพัฒนาทักษะนักศึกษาช่างอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือตอนล่างสู่การเป็นประชาคมอาเซียน โดยแบ่งวิธีการดำเนินการวิจัยเป็น 5 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาทักษะช่างอุตสาหกรรมโดยการวิเคราะห์เอกสาร การสัมภาษณ์และประเมินทักษะช่างอุตสาหกรรมจากนักวิชาการผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ 2) ศึกษาสภาพทักษะนักศึกษาช่างอุตสาหกรรมโดยการสอบถามและการสัมภาษณ์ผู้บริหารหรืออาจารย์ผู้สอน 3) ศึกษาสภาพ ปัญหาและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักศึกษาช่างอุตสาหกรรมโดยการสอบถามและการสัมภาษณ์ผู้บริหารหรืออาจารย์ผู้สอน 4) ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและการร่างกลยุทธ์และการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ และ 5) การประเมินกลยุทธ์โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์การพัฒนาทักษะนักศึกษาช่างอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือตอนล่างสู่การเป็นประชาคมอาเซียนที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 15 กลยุทธ์ ดังนี้ 1) เร่งพัฒนาระบบและกลไกในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการและวิชาชีพกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในประเทศและในกลุ่มประเทศอาเซียน 2) เร่งแสวงหาเครือข่ายความร่วมมือในการผลิตบัณฑิตช่างอุตสาหกรรมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในประเทศและในกลุ่มประเทศอาเซียน 3) เร่งดำเนินการจัดกิจกรรมความร่วมมือในการพัฒนาทักษะนักศึกษาช่างอุตสาหกรรมอย่างเป็นรูปธรรม 4) เร่งพัฒนาทักษะทางด้านความรู้ให้แก่นักศึกษาเพื่อให้มีความเข้าใจในมาตรฐานวิชาชีพทางช่างอุตสาหกรรม 5) เร่งพัฒนาทักษะทางด้านความสามารถให้แก่ศึกษาเพื่อให้เกิดความชำนาญในการปฏิบัติงานทางช่างอุตสาหกรรม 6) ส่งเสริมการพัฒนาทักษะด้านสติปัญญา อารมณ์ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งการสร้างจิตสำนึกและมีทัศนคติที่ดีต่อการทำงานให้แก่ศึกษา เพื่อให้มีความรับผิดชอบต่อสังคม 7) เร่งพัฒนาทักษะพิสัยให้แก่ศึกษาเพื่อให้เกิดความชำนาญเฉพาะทางในงานทางช่างอุตสาหกรรม 8) เร่งพัฒนาหลักสูตรการสอนที่หลากหลายให้ตรงต่อความต้องการของตลาดแรงงาน มีคุณภาพระดับสากล เพื่อรองรับการเป็นศูนย์กลางด้านการศึกษาของอาเซียน 9) เร่งพัฒนาระบบและกลไกในการเทียบโอนผลการเรียนหรือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของนักศึกษาในกลุ่มประเทศอาเซียน 10) เร่งพัฒนาอาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนให้มีความรู้ ความสามารถทักษะทางวิชาชีพในการจัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการ คุณวุฒิทางการศึกษาหรือตำแหน่งทางวิชาการ 11) พัฒนาอาจารย์ด้านการจัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการงานวิจัย การบริการวิชาการและศิลปวัฒนธรรม 12) ส่งเสริมการบูรณาการในการพัฒนาทักษะนักศึกษาเข้ากับพันธกิจ การวิจัย การบริการวิชาการ และศิลปวัฒนธรรมกับการเรียนการสอน 13) เร่งสนับสนุนทรัพยากรในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาทักษะนักศึกษาช่างอุตสาหกรรม 14)

¹ นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิทยุศาสตร์การบริหารและการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์, ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ประจำสาขาวิทยุศาสตร์การบริหารและการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

³ รองศาสตราจารย์, กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ประจำคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ผลักดันการดำเนินการตามแผนพัฒนาทักษะนักศึกษาช่างอุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่อง และ 15) พัฒนาระบบการกำกับติดตามประเมินผลการพัฒนาทักษะนักศึกษาช่างอุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: กลยุทธ์/ ทักษะนักศึกษาช่างอุตสาหกรรม

Abstract

The purposes of this research were to strategies for developing the skills of industry students in Lower North Rajabhat Universities to ASEAN community. The research method was divided into 5 step: 1) to study industrial skills by documentary analysis, interview and assessment Industrial skills from academic, experts, and luminaries, 2) to study conditions the skills of industry students by questionnaire and administration or instructors interview, 3) to study conditions, problems, and factors associated with the development of the students by questionnaires and administration or instructors interview, 4) the workshop for environment analysis, the workshop to set up the draft of strategies and connoisseurship, and 5) the assessment of the quality of the strategies by luminaries. The results of the research revealed that: The strategies for developing the skills of industry students in Lower North Rajabhat Universities to ASEAN community consisted of 15 strategies: 1) speeding the development systems and mechanisms to create a collaborative network of academic and professional agencies of both domestic and ASEAN, 2) speeding the cooperation network in producing graduates industrial entities involved of both domestic and ASEAN, 3) speeding the implementation of cooperation activities to develop the skills students industrial substantial, 4) speeding the development of the knowledge to the students to understand the professional standards of industrial, 5) speeding the development of the ability to the students to achieve the proficiency in the practice of industrial, 6) promoting skills development including the intellectual, emotional, moral, ethical awareness and a positive attitude towards the work of the students, in order to have social responsibility, 7) speeding the development of the psychomotor skills to students to achieve specialization in the field of industrial, 8) speeding the growth of a diverse curriculum to meet the needs of the labor market, international quality for a center devoted to the study of ASEAN, 9) speeding the development systems and mechanisms for the transfer of learning or the learning of students in the ASEAN region, 10) speeding the development of faculty and staff to have knowledge, the professional skills of the teaching and learning of integration with education or academic positions, 11) staff the development for integrated teaching research academic services and culture, 12) promote the integration of students with the skills to develop a research mission academic services, and arts cultures to teaching, 13) supporting the resource management in order to develop the students industrial skills, 14) implementation of the plan develops student Industrial continually, and 15) develop a system of monitoring and evaluating student skills development Industrial continuously.

Keywords: Strategy/ The skills of industry students

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ได้กำหนดแนวทางการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนใน พ.ศ. 2558 ไว้ครอบคลุมในทุกมิติทั้งด้านความมั่นคง สังคมวัฒนธรรม และเศรษฐกิจ ดังนั้นหน่วยงานภาครัฐและภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วน จะต้องร่วมมือกันในการแปลงแนวทางการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนดังกล่าว ไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554, หน้า 1-5) ส่วนสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์อุดมศึกษาไทยในการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 เพื่อเป็นแนวทางให้สถาบันอุดมศึกษาใช้วางแผนยุทธศาสตร์และนโยบาย เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียนและเปิดเสรีการค้าบริการด้านการอุดมศึกษา ในปี พ.ศ. 2558 ซึ่งจะส่งผลให้บัณฑิตในอนาคตมีคุณภาพระดับสากล และนำประเทศให้มีความสามารถในการแข่งขันได้ ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ยังได้จัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 เพื่อเป็นกรอบมาตรฐานให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนให้ผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพครอบคลุมอย่างน้อย 5 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อประโยชน์ต่อการรับรองมาตรฐานคุณวุฒิในระดับ อุดมศึกษา และเอื้อประโยชน์สำคัญกับผู้สอนให้มีคุณภาพ ความรู้ ความเข้าใจ และสมรรถนะด้านศาสตร์การสอน รวมทั้งมีสมรรถนะในการทำวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ตลอดจนมีสมรรถนะด้านการบริการให้ความรู้แก่สังคมและชุมชน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (สำนักงานที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ, 2554, หน้า ฅ-ญ)

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อพัฒนาขีดความสามารถของอุตสาหกรรมรวบรวมสมรรถนะหลักที่แรงงานมีอยู่จริง ได้แก่ ทักษะเชิงคิด ทักษะสื่อสารสัมพันธ์ ทักษะภาษา และความรู้คอมพิวเตอร์ไม่สูงนัก ในขณะที่สถานประกอบการมีความคาดหวังสูงทำให้เกิดช่องว่างของ

สมรรถนะหลักขึ้น ทิศทางของช่องว่างของสมรรถนะหลักที่เกิดขึ้นนี้ ยังเกิดขึ้นในกลุ่มแรงงานไร้ฝีมือและกึ่งฝีมือทุกกลุ่มอุตสาหกรรม จากตัวอย่างการศึกษาสมรรถนะหลัก 5 ด้าน ได้แก่ ทักษะเชิงคิด ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ ทักษะด้านภาษา ทักษะด้านสื่อสารสัมพันธ์ และทักษะเฉพาะในสายวิชาชีพ (ยงยุทธ แฉล้มวงษ์, 2549, หน้า 7-8) ซึ่งสอดคล้องกับมูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (2548, หน้า 4-17) ที่ได้ศึกษาเรื่องยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเป็นข้อมูลที่สำรวจความต้องการบุคลากรเชิงคุณภาพ พบว่า ทักษะหรือความรู้ไม่สอดคล้องต่อความต้องการภาคอุตสาหกรรมและบริการ คือ 1) ขาดเจตคติที่ดีในการเข้ามาทำงาน 2) ขาดความรู้พื้นฐาน ด้านภาษา ด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และคอมพิวเตอร์ 3) ขาดความซื่อสัตย์ อดทนและระเบียบวินัย 4) ขาดทักษะในการแก้ปัญหาและทำงานเป็นทีม 5) ขาดทักษะในการสื่อสารกับเพื่อนร่วมงาน 6) ทักษะและความรู้เฉพาะทาง โดยเฉพาะด้านช่างและวิศวกรรม เช่นเดียวกับนักศึกษาช่างอุตสาหกรรมของมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง ที่ยังขาดทักษะทางด้านความรู้ ด้านความสามารถ ด้านทัศนคติ และด้านทักษะพิสัย จึงทำให้คุณภาพของบัณฑิตยังไม่ตรงต่อความต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของมูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (2549, หน้า 3-18) กล่าวว่า จุดอ่อนของอุดมศึกษาไทยที่เป็นวิชาชีพ มีดังนี้ 1) คุณภาพของสถาบันการศึกษา และคุณภาพของบัณฑิตยังไม่ได้มาตรฐานสากล 2) ขาดระบบการบริหารจัดการศึกษาของแต่ละสถาบันที่ดี 3) ขาดเป้าหมายการพัฒนากำลังคนของชาติโดยรวม สถาบันอุดมศึกษาไม่สนใจที่จะเปลี่ยนวิธีการผลิตบัณฑิต 4) ขาดความเชื่อมโยงกับภาคธุรกิจและสถานประกอบการ 5) นักศึกษาขาดเป้าหมายและความกระตือรือร้นที่จะศึกษาและฝึกปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาตนเอง

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะสร้างกลยุทธ์การพัฒนาทักษะนักศึกษาช่างอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง สู่การเป็นประชาคมอาเซียน ทั้งนี้เพื่อให้มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือตอนล่างและผู้มีส่วนได้เสีย สามารถนำกลยุทธ์ไปใช้ในการพัฒนาทักษะนักศึกษาช่างอุตสาหกรรม ให้สามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานได้อย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในภูมิภาคอาเซียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะช่างอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง สู่การเป็นประชาคมอาเซียน

2. เพื่อศึกษาสภาพทักษะนักศึกษาช่างอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง สู่การเป็นประชาคมอาเซียน

3. เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหาและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักศึกษาช่างอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง สู่การเป็นประชาคมอาเซียน

4. เพื่อสร้างกลยุทธ์การพัฒนานักศึกษาช่างอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง สู่การเป็นประชาคมอาเซียน

5. เพื่อประเมินกลยุทธ์การพัฒนานักศึกษาช่างอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง สู่การเป็นประชาคมอาเซียน ที่พัฒนาขึ้น

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีการดำเนินการวิจัยแบ่งออก 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาทักษะช่างอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง สู่การเป็นประชาคมอาเซียน โดยการสังเคราะห์เอกสาร และสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารหรืออาจารย์ผู้สอน จำนวน 4 คน ผู้บริหารหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักศึกษาช่างอุตสาหกรรม จำนวน 3 คน และนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 คน วิเคราะห์ข้อมูลใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา และประเมินทักษะช่างอุตสาหกรรมจากความคิดเห็นของนักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 20 คน วิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาสภาพทักษะนักศึกษาช่างอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง สู่การเป็นประชาคมอาเซียน โดยการสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง จำนวน 58 คน วิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร จำนวน

4 คน และอาจารย์ผู้สอน จำนวน 4 คน วิเคราะห์ข้อมูลใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาสภาพ ปัญหาและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักศึกษาช่างอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง สู่การเป็นประชาคมอาเซียน โดยการสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง จำนวน 58 คน วิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร จำนวน 4 คน และอาจารย์ผู้สอน จำนวน 4 คน วิเคราะห์ข้อมูลใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นตอนที่ 4 สร้างกลยุทธ์การพัฒนานักศึกษาช่างอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง สู่การเป็นประชาคมอาเซียน โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการผู้ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 2 ครั้ง มีผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ 21 คน และ 15 คน ตามลำดับ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) และการตรวจสอบร่างกลยุทธ์ที่พัฒนาขึ้นจากการสัมมนาของผู้เชี่ยวชาญ โดยผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน วิเคราะห์ข้อมูลใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา การวิเคราะห์ค่าความถี่ และการจัดเรียงอันดับ

ขั้นตอนที่ 5 ประเมินกลยุทธ์การพัฒนานักศึกษาช่างอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง สู่การเป็นประชาคมอาเซียน โดยประเมินกลยุทธ์จากผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 20 คน วิเคราะห์ข้อมูลใช้การคำนวณ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนด

ผลการวิจัย และอภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาทักษะช่างอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง สู่การเป็นประชาคมอาเซียน ที่ได้จากวิเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์ ประกอบด้วยทักษะช่างอุตสาหกรรม 4 ด้าน คือ 1) ด้านความรู้ ประกอบด้วย 1.1) ความเข้าใจในการเลือกใช้ดูแลบำรุงรักษาเครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องจักรต่าง ๆ 1.2) ความเข้าใจในการใช้เครื่องมือวัดทางไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์ 1.3) ความเข้าใจในการใช้คู่มือการใช้งานทางช่างอุตสาหกรรม 1.4) ความเข้าใจในการอ่านแบบ

เขียนแบบ สัญลักษณ์ทางไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ 1.5) ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงาน 1.6) ความเข้าใจในการจัดการเพื่อให้เกิดคุณภาพงานตามที่กำหนด 1.7) ความเข้าใจในขบวนการและขั้นตอนของการผลิต 1.8) ความเข้าใจในการตรวจวิเคราะห์สิ่งผิดปกติที่พบในขบวนการ และขั้นตอนของการผลิต 1.9) ความเข้าใจในการกำหนดแผนการแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน 1.10) ความเข้าใจในการตรวจคุณภาพหลังการปฏิบัติงาน 1.11) ความเข้าใจในการจัดทำรายงานในแต่ละขั้นตอนที่งานสำเร็จ 1.12) ความเข้าใจในการถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้ร่วมงาน 1.13) ความเข้าใจในเรื่องกฎหมาย กฎ ระเบียบมาตรฐานทางช่างอุตสาหกรรม และ 1.14) ความเข้าใจในเรื่องด้านอาชีวอนามัย ความปลอดภัย การใช้อุปกรณ์ป้องกันในการทำงาน สิ่งแวดล้อม และการจัดการ 5ส. 2) ด้านความสามารถ ประกอบด้วย 2.1) ความชำนาญในการใช้ บำรุงรักษาเครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องมือวัดทางไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์ 2.2) ความชำนาญในการออกแบบระบบงาน 2.3) ความชำนาญในการสร้างปรับปรุง และพัฒนางานเฉพาะทาง 2.4) ความชำนาญในการซ่อม การบำรุงรักษา ติดตั้งระบบและอุปกรณ์ 2.5) ความชำนาญในการวางแผนบำรุงรักษางานเฉพาะทาง 2.6) ความชำนาญในการแก้ไขปัญหาเบื้องต้น 2.7) ความชำนาญในการควบคุมงานซ่อมบำรุงรักษาอุปกรณ์งานเฉพาะทาง 2.8) ความชำนาญในการจัดทำคู่มือการซ่อมบำรุงรักษางานเฉพาะทาง 2.9) ความชำนาญในการสอนทักษะการซ่อมบำรุงรักษางานเฉพาะทาง 2.10) ความชำนาญในรวบรวมและจัดทำเอกสาร และ 2.11) ความชำนาญในการปฏิบัติตามระเบียบในการปฏิบัติงานด้านชีวะอนามัย สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย 3) ด้านทัศนคติ ประกอบด้วย 3.1) การตรงต่อเวลา การรักษาวินัย ความซื่อสัตย์ และความประหยัด 3.2) การพัฒนาตนเอง ได้แก่ การพัฒนาความรู้ การวิเคราะห์การตัดสินใจ การแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องในการปฏิบัติงาน และการให้คำแนะนำแก่ผู้อยู่ในความรับผิดชอบ และ 3.3) การวิเคราะห์งานและการแก้ไขปัญหา ได้แก่ การวางแผน การแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องในการปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน และ 4) ด้านทักษะพิสัย ประกอบด้วย 4.1) ความชำนาญเฉพาะทางในการใช้ อุปกรณ์ เครื่องมือทางช่างอุตสาหกรรม 4.2) ความชำนาญเฉพาะทางในการพัฒนาและ/หรือดัดแปลงอุปกรณ์

เครื่องมือ สำหรับการทำงานเฉพาะทาง และ 4.3) ความชำนาญเฉพาะทางในการร่างหรือออกแบบการทำงานสำหรับงานแต่ละสาขาวิชาชีพ ส่วนการประเมินทักษะช่างอุตสาหกรรม ภายใต้กรอบการพิจารณาทั้ง 4 ด้าน จากนักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า โดยภาพรวมประเมินทักษะช่างอุตสาหกรรมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านทัศนคติ มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านความรู้ ด้านความสามารถ และด้านทักษะพิสัย มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก

2. ผลการศึกษาสภาพทักษะนักศึกษาช่างอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง สู่การเป็นประชาคมอาเซียน พบว่า สภาพทักษะนักศึกษาช่างอุตสาหกรรม ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวม นักศึกษามีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า 1) ด้านความรู้อยู่ในระดับปานกลาง โดยนักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงาน 2) ด้านความสามารถอยู่ในระดับปานกลาง โดยนักศึกษามีความชำนาญในรวบรวมและจัดทำเอกสาร 3) ด้านทัศนคติอยู่ในระดับมาก โดย นักศึกษามีความคิดต่อการปฏิบัติงาน ได้แก่ การตรงต่อเวลา การรักษาวินัย ความซื่อสัตย์ และความประหยัด และ 4) ด้านทักษะพิสัยอยู่ในระดับปานกลาง โดยนักศึกษามีความชำนาญเฉพาะทางในการใช้ อุปกรณ์ เครื่องมือทางช่างอุตสาหกรรม ส่วนปัญหาทักษะนักศึกษาช่างอุตสาหกรรม พบว่า 1) ด้านการอ่านและเขียนทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ควรมีการปรับปรุงให้นักศึกษาสามารถเข้าใจในเชิงวิชาการ และในการปฏิบัติงานได้ 2) ขาดทักษะการเรียนรู้เพิ่มเติม 3) ขาดทักษะและความรู้ทางด้านวิศวกรรม และ 4) นักศึกษาขาดทักษะการใช้เครื่องมือช่างพื้นฐาน

3. ผลการศึกษาสภาพ ปัญหาและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักศึกษาช่างอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง สู่การเป็นประชาคมอาเซียน

3.1 ผลการศึกษาสภาพและปัญหาของการพัฒนานักศึกษาช่างอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง สู่การเป็นประชาคมอาเซียน พบว่า 1) ด้านการส่งเสริมกิจกรรมนอกหลักสูตรให้แก่นักศึกษา มีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย มีการพัฒนาสมรรถนะพื้นฐานให้แก่ นักศึกษา ขาดการประเมินและ

ปรับปรุงแผนด้านการส่งเสริมกิจกรรมนอกหลักสูตร 2) ด้านการมีระบบวัดผลงานนักศึกษา มีการกำหนดมาตรฐานการดูแลนักศึกษาในด้านวิชาการ กิจกรรมและจริยธรรม ขาดระบบการวัดผลงานของนักศึกษา 3) ด้านการเปิดโลกทัศน์ และการเตรียมความพร้อมสำหรับนักศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์ มีการวางแผนทำยุทธศาสตร์เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ขาดระบบและกลไกการเรียนรู้ของนักศึกษาทางด้านภาษาและวัฒนธรรมต่างประเทศ 4) ด้านการเรียนการสอนของนักศึกษา มีการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ความเป็นผู้นำและการทำงาน เป็นทีมให้แก่นักศึกษา ขาดครุภัณฑ์ วัสดุ อุปกรณ์เครื่องมือในการจัดการเรียนการสอน 5) ด้านการให้บริการทางการแนะแนวอาชีพ มีการแนะแนวอาชีพและส่งเสริมแนวทางการประกอบอาชีพให้แก่นักศึกษา ขาดระบบการรายงานผลการได้งานทำของนักศึกษา 6) ด้านการทำงาน ในภาคการผลิตและภาคสังคมของนักศึกษา มีการกำหนดการฝึกงานแบบสหกิจศึกษา ขาดการวัดผลการดำเนินงาน และความร่วมมือกับสถานประกอบการในการส่งนักศึกษาเข้าไปฝึกงานแบบสหกิจศึกษายังมีน้อย 7) ด้านการติดตามผลการมีงานทำของนักศึกษา มีการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตและตัวบัณฑิต ขาดระบบการเปรียบเทียบการมีงานทำของนักศึกษากับมหาวิทยาลัยอื่น และ 8) ด้านการเรียนรู้ และเพิ่มคุณค่าของสังคมและวัฒนธรรมของนักศึกษา มีกิจกรรมในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมที่ก่อเกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานภายในและภายนอก แต่กิจกรรมในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมยังทำไม่ได้จำกัด

3.2 ผลการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักศึกษาช่างอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง สู่การเป็นประชาคมอาเซียน พบว่าปัจจัยภายในที่สำคัญ ประกอบด้วย 1) ด้านทรัพยากร มีความพร้อมของสถานที่ในการพัฒนาทักษะนักศึกษา 2) ด้านบุคลากรทางการศึกษา มีความพร้อมด้านสมรรถนะวิชาชีพ 3) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา และ 4) ด้านการบริหารจัดการ มีกฎระเบียบข้อบังคับที่ได้มาโดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรด้านปัจจัยภายนอกอื่นๆ ได้แก่ 1) ด้านการเติบโตของเศรษฐกิจโลก มีความต้องการจ้างงานของแรงงานอุตสาหกรรมในระดับโลกมากขึ้น 2) ด้านการเติบโตของเศรษฐกิจในระดับภูมิภาค มีการเคลื่อนย้ายได้อย่างอิสระ

ของสินค้า บริการ การลงทุนและแรงงานในภูมิภาคอาเซียน ทำให้นักศึกษามีโอกาสได้งานทำมากขึ้น และ 3) ด้านการเคลื่อนย้ายกำลังคน ความพร้อมของรัฐบาลในการยกระดับมาตรฐานทักษะนักศึกษาสู่ตลาดแรงงานในภูมิภาคอาเซียน ยังไม่มีความชัดเจน จากที่ได้กล่าวมาแล้ว

4. ผลการสร้างกลยุทธ์การพัฒนาทักษะนักศึกษาช่างอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง สู่การเป็นประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ จำนวน 6 ข้อ เป้าประสงค์ จำนวน 6 ข้อ ประเด็นกลยุทธ์ จำนวน 6 ข้อ กลยุทธ์ จำนวน 15 ข้อ ตัวชี้วัด จำนวน 22 ข้อ และแนวทางการพัฒนา จำนวน 37 ข้อ ซึ่งสรุปกลยุทธ์ จำแนกตามประเด็นกลยุทธ์ ดังนี้

ประเด็นกลยุทธ์ที่ 1 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาทักษะนักศึกษาช่างอุตสาหกรรม เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มี 3 กลยุทธ์ ได้แก่ 1.1 เร่งพัฒนาระบบและกลไกในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการและวิชาชีพ กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในประเทศและในกลุ่มประเทศอาเซียน 1.2 เร่งแสวงหาเครือข่ายความร่วมมือในการผลิตบัณฑิต ช่างอุตสาหกรรม กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในประเทศและในกลุ่มประเทศอาเซียน และ 1.3 เร่งดำเนินการจัดกิจกรรมความร่วมมือในการพัฒนาทักษะนักศึกษาช่างอุตสาหกรรมอย่างเป็นรูปธรรม

ประเด็นกลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาคุณลักษณะนักศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อรองรับตลาดแรงงานในกลุ่มประเทศอาเซียน มี 4 กลยุทธ์ ได้แก่ 2.1 เร่งพัฒนาทักษะทางด้านความรู้ให้แก่นักศึกษาเพื่อให้มีความเข้าใจในมาตรฐานวิชาชีพทางช่างอุตสาหกรรม 2.2 เร่งพัฒนาทักษะทางด้านความสามารถให้แก่นักศึกษาเพื่อให้เกิดความชำนาญในการปฏิบัติงานทางช่างอุตสาหกรรม 2.3 ส่งเสริมการพัฒนาทักษะด้านสติปัญญา อารมณ์ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งการสร้างจิตสำนึกและมีทัศนคติที่ดีต่อการทำงานให้แก่ นักศึกษา เพื่อให้มีความรับผิดชอบต่อสังคม และ 2.4 เร่งพัฒนาทักษะพิสัยให้แก่นักศึกษาเพื่อให้เกิดความชำนาญเฉพาะทางในงานทางช่างอุตสาหกรรม

ประเด็นกลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาหลักสูตรที่ได้มาตรฐานวิชาชีพช่างอุตสาหกรรม เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานในระดับชาติและประชาคม

อาเซียน มี 2 กลยุทธ์ ได้แก่ 3.1 เร่งพัฒนาหลักสูตรการสอนที่หลากหลายให้ตรงต่อความต้องการของตลาดแรงงาน มีคุณภาพระดับสากล เพื่อรองรับการเป็นศูนย์กลางด้านการศึกษาของอาเซียน และ 3.2 เร่งพัฒนาระบบและกลไกในการเทียบโอนผลการเรียนหรือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของนักศึกษาในกลุ่มประเทศอาเซียน

ประเด็นกลยุทธ์ที่ 4 การพัฒนาอาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนให้มีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการ เพื่อให้นักศึกษาเกิดทักษะช่วงอุตสาหกรรม มี 2 กลยุทธ์ ได้แก่ 4.1 เร่งพัฒนาอาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนให้มีความรู้ความสามารถทักษะทางวิชาชีพในการจัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการ คุณวุฒิทางการศึกษาหรือตำแหน่งทางวิชาการ และ 4.2 พัฒนาอาจารย์ด้านการจัดการเรียนการสอนเชิง บูรณาการงานวิจัย การบริการวิชาการ และ ศิลปวัฒนธรรม

ประเด็นกลยุทธ์ที่ 5 การพัฒนาการเรียนการสอนโดยการบูรณาการการวิจัย บริการวิชาการ และ ศิลปวัฒนธรรม มี 1 กลยุทธ์ ได้แก่ 5.1 ส่งเสริมการบูรณาการในการพัฒนาทักษะนักศึกษาเข้ากับพันธกิจการวิจัย การบริการวิชาการและศิลปวัฒนธรรมกับการเรียนการสอน

ประเด็นกลยุทธ์ที่ 6 พัฒนาระบบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล มี 3 กลยุทธ์ ได้แก่ 6.1 ส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากรในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาทักษะนักศึกษาช่วงอุตสาหกรรม 6.2 ผลักดันการดำเนินการตามแผนพัฒนาทักษะนักศึกษาช่วงอุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่อง และ 6.3 พัฒนาระบบการกำกับติดตามประเมินผลการพัฒนาทักษะนักศึกษาช่วงอุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่อง

5. ผลการประเมินกลยุทธ์การพัฒนาทักษะนักศึกษาช่วงอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง สู่การเป็นประชาคมอาเซียน

5.1 ความสอดคล้องของกลยุทธ์ที่พัฒนาขึ้น เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยกับเกณฑ์การประเมิน พบว่า กลยุทธ์มีความสอดคล้องตามรายการประเมินทุกข้อ

5.2 ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และ ความเป็นประโยชน์ ของวิสัยทัศน์ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้านพบว่า ด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และด้านความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

5.3 ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และ ความเป็นประโยชน์ของพันธกิจที่ 1 เป้าประสงค์ที่ 1 ประเด็นกลยุทธ์ที่ 1 กลยุทธ์ที่ 1.1-1.3 ตัวชี้วัด และแนวทางการพัฒนา พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้าน พบว่า ด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และด้านความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

5.4 ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และ ความเป็นประโยชน์ของพันธกิจที่ 2 เป้าประสงค์ที่ 2 ประเด็นกลยุทธ์ที่ 2 กลยุทธ์ที่ 2.1-2.4 ตัวชี้วัด และแนวทางการพัฒนา พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้าน พบว่า ด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก และด้านความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

5.5 ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และ ความเป็นประโยชน์ของพันธกิจที่ 3 เป้าประสงค์ที่ 3 ประเด็นกลยุทธ์ที่ 3 กลยุทธ์ที่ 3.1-3.2 ตัวชี้วัด และแนวทางการพัฒนา พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้าน พบว่า ด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และด้านความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

5.6 ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และ ความเป็นประโยชน์ของพันธกิจที่ 4 เป้าประสงค์ที่ 4 ประเด็นกลยุทธ์ที่ 4 กลยุทธ์ที่ 4.1-4.2 ตัวชี้วัด และแนวทางการพัฒนา พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้าน พบว่า ด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และด้านความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

5.7 ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และ ความเป็นประโยชน์ของพันธกิจที่ 5 เป้าประสงค์ที่ 5 ประเด็นกลยุทธ์ที่ 5 กลยุทธ์ที่ 5.1 ตัวชี้วัด และแนวทางการพัฒนา พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้าน พบว่า ด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก และด้านความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก

5.8 ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และ ความเป็นประโยชน์ของพันธกิจที่ 6 เป้าประสงค์ที่ 6 ประเด็นกลยุทธ์ที่ 6 กลยุทธ์ที่ 6.1-6.3 ตัวชี้วัด และแนวทางการพัฒนา ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา

เป็นรายข้อในแต่ละด้าน พบว่า ด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และด้านความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยแบ่งการอภิปรายผลการวิจัยเป็น 5 ประเด็นดังนี้

1. ทักษะช่างอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง สู่การเป็นประชาคมอาเซียน

ทักษะช่างอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง สู่การเป็นประชาคมอาเซียน ประกอบด้วยทักษะช่างอุตสาหกรรม 4 ด้าน คือ 1) ด้านความรู้ 2) ด้านความสามารถ 3) ด้านทัศนคติ และ 4) ด้านทักษะพิสัย ซึ่งผลการศึกษาทักษะช่างอุตสาหกรรมทั้ง 4 ด้าน สอดคล้องกับแนวคิดของกริตติ ยศยิ่งยง (2550, หน้า 91) กล่าวว่า ทักษะในการทำงานของทรัพยากรมนุษย์ควรประกอบด้วย ความรู้ ความสามารถ ทัศนคติ และคุณลักษณะเฉพาะของบุคคลหรือความสามารถพิเศษส่วนบุคคล ส่วนการประเมินทักษะช่างอุตสาหกรรม ภายใต้กรอบการพิจารณาทั้ง 4 ด้าน พบว่า ทักษะช่างอุตสาหกรรมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านทัศนคติ มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านความรู้ ด้านความสามารถ และด้านทักษะพิสัย มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก เนื่องจากความสำคัญของทักษะช่างอุตสาหกรรมทั้ง 4 ด้าน มีผลต่อการพัฒนาขีดความสามารถของนักศึกษาในการแข่งขันทางด้านอุตสาหกรรม และเป็นทักษะที่นักศึกษาช่างอุตสาหกรรมควรจะมีเพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งความสำคัญของทักษะช่างอุตสาหกรรมดังกล่าว สอดคล้องกับแนวคิดของ Allen Consulting Group (1999) ที่กล่าวว่า ทักษะเป็นสิ่งที่ต้องการในวงการอุตสาหกรรมโดยเฉพาะในโลกที่มีการแข่งขันสูง สิ่งที่ต้องการ ได้แก่ ทักษะพื้นฐาน เช่น ความสามารถในการอ่าน การเขียน ทักษะทางด้านคณิตศาสตร์ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เช่น ทักษะการสื่อสารและการทำงานเป็นคณะ และคุณลักษณะส่วนบุคคล เช่น ความสามารถในการเรียนรู้ และการปรับเปลี่ยน ผลการศึกษายังสอดคล้องกับแนวคิดของ HM Treasury Leitch (2006) ที่กล่าวว่า สมรรถนะที่สำคัญต่อการทำงานเป็นการเพิ่มคุณค่าของแรงงานในตลาดแรงงานและความสำคัญนี้ จะยิ่งเพิ่มมากขึ้นในอนาคต ทักษะระดับ

โลก (World Class Skills) ในปี 2020 ยังให้ความสำคัญต่อทักษะพื้นฐานโดยเฉพาะทักษะเกี่ยวกับการเรียนรู้ การอ่านออกเขียนได้ การรู้หนังสือและความสามารถด้านตัวเลข และยังสอดคล้องกับ Hager, Holland & Beckett (2002) ที่กล่าวว่า สมรรถนะเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องมีในตัวบุคคลเพื่อการทำงาน เพื่อการเรียนรู้และเพื่อการดำรงชีวิตอีกทั้งยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาองค์กร และประเทศชาติ

2. สภาพทักษะนักศึกษาช่างอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง สู่การเป็นประชาคมอาเซียน

สภาพทักษะช่างอุตสาหกรรมทั้ง 4 ด้านของนักศึกษาช่างอุตสาหกรรม โดยภาพรวมมีทักษะช่างอุตสาหกรรมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านทัศนคติอยู่ในระดับมาก โดยนักศึกษามีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน มีการพัฒนาความรู้ของตนเองอยู่เสมอ มีความซื่อสัตย์ มีจิตสาธารณะที่ดี และสามารถทำงานร่วมกันเป็นทีมได้ ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน (2544, หน้า 32) ที่พบว่า สถานประกอบการต้องการแรงงานฝีมือและกึ่งฝีมือที่มีคุณสมบัติด้านจิตพิสัยถึงร้อยละ 67.7 โดยต้องการเน้นลักษณะนิสัยที่ดี มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความคิดริเริ่ม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มได้ หมั่นศึกษาหาความรู้ และความเข้าใจในการปฏิบัติงาน

3. สภาพ ปัญหาและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักศึกษาช่างอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง สู่การเป็นประชาคมอาเซียน

3.1 สภาพ การพัฒนานักศึกษาช่างอุตสาหกรรม พบว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง มีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย มีการพัฒนาสมรรถนะพื้นฐานให้แก่นักศึกษา มีการกำหนดมาตรฐานการดูแลนักศึกษาในด้านวิชาการ มีการวางแผนทำยุทธศาสตร์เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มีการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ความเป็นผู้นำ และการทำงานเป็นทีมให้แก่นักศึกษา มีการแนะแนวอาชีพ และส่งเสริมแนวทางการประกอบอาชีพให้แก่นักศึกษา มีการกำหนดการฝึกงานแบบสหกิจศึกษา มีการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตและตัวบัณฑิต มีกิจกรรมในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ส่วนปัญหา พบว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง ขาดการ

ประเมินและปรับปรุงแผนด้านการส่งเสริมกิจกรรมนอกหลักสูตร ขาดระบบการวัดผลงานของนักศึกษา ขาดระบบและกลไกการเรียนรู้ของนักศึกษาทางด้านภาษาและวัฒนธรรมต่างประเทศ ขาดครุภัณฑ์ วัสดุ อุปกรณ์ ในการจัดการเรียนการสอน ขาดระบบการรายงานผลการดำเนินงานทำของนักศึกษา ขาดการวัดผลการดำเนินงาน ขาดความร่วมมือกับสถานประกอบการในการส่งนักศึกษาเข้าไปฝึกงานแบบสหกิจศึกษา จากสภาพและปัญหาดังกล่าวจะเห็นได้ว่าภาพรวมในการพัฒนานักศึกษาช่างอุตสาหกรรมยังทำได้ไม่เต็มที่ เนื่องจากมหาวิทยาลัยมีข้อจำกัดด้านพันธกิจที่มีความหลากหลาย รวมถึงนโยบายต่าง ๆ ที่มีความแตกต่างกัน จึงทำให้การพัฒนานักศึกษาช่างอุตสาหกรรมทำได้เท่าที่มีศักยภาพเท่านั้น

3.2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักศึกษาช่างอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง สู่การเป็นประชาคมอาเซียน พบว่า ปัจจัยภายในที่สำคัญ ได้แก่ มีความพร้อมของสถานที่ในการพัฒนานักศึกษานักศึกษา มีบุคลากรทางการศึกษาที่มีสมรรถนะวิชาชีพ เทคโนโลยีสารสนเทศไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา ด้านปัจจัยภายนอกอื่นๆ ได้แก่ การเติบโตของเศรษฐกิจมีความต้องการแรงงานอุตสาหกรรมในระดับโลกมากขึ้น การเคลื่อนย้ายได้อย่างอิสระของสินค้า บริการ การลงทุนและแรงงานในภูมิภาคอาเซียนทำให้นักศึกษามีโอกาสได้งานทำมากขึ้น และความไม่มีความชัดเจน ของรัฐบาลในการยกระดับมาตรฐานทักษะสู่ตลาดแรงงานในภูมิภาคอาเซียน จากที่ได้กล่าวมาผู้วิจัยเห็นว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง มีปัจจัยที่อาจส่งผลกระทบต่อความสำเร็จตาม พันธกิจของแต่ละมหาวิทยาลัยอย่างครบถ้วน เพียงแต่มียากน้อยแตกต่างกันเท่านั้น ซึ่งพิจารณาได้จากความพร้อมของทรัพยากรต่าง ๆ เช่น อาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ บุคลากร อาจารย์ผู้สอน หลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและสิ่งสนับสนุนอื่นๆ ซึ่งในประเด็นดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาของคำเพชร ฐิริปริญา (2550) ที่ได้เสนอ ยุทธศาสตร์พัฒนาสถาบันอุดมศึกษาไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลก พบว่า ปัจจัยความสำเร็จของสถาบันอุดมศึกษาระดับโลก ขึ้นอยู่กับคุณภาพของการกิจหลักของการศึกษาระดับอุดมศึกษา ทั้งประเด็นด้านหลักสูตรและการสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการ และมีมิติทางวัฒนธรรมของพื้นที่

4. กลยุทธ์การพัฒนาทักษะนักศึกษาช่างอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง สู่การเป็นประชาคมอาเซียน

4.1 ประเด็นกลยุทธ์ที่ 1 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาทักษะนักศึกษาช่างอุตสาหกรรมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มี 3 กลยุทธ์ ได้แก่ 1.1 เร่งพัฒนาระบบและกลไกในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการและวิชาชีพ กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในประเทศและในกลุ่มประเทศอาเซียน 1.2 เร่งแสวงหาเครือข่ายความร่วมมือในการผลิตบัณฑิต ช่างอุตสาหกรรมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในประเทศและในกลุ่มประเทศอาเซียน และ 1.3 เร่งดำเนินการจัดกิจกรรมความร่วมมือในการพัฒนาทักษะนักศึกษาช่างอุตสาหกรรมอย่างเป็นรูปธรรม เนื่องจากการพัฒนาทักษะนักศึกษาช่างอุตสาหกรรมในปัจจุบัน จำเป็นต้องมีเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อพัฒนาทักษะนักศึกษาให้เกิดความชำนาญแข่งขันกับภายนอกได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับพลาพรรณ คำพรรณ (2553) ที่ได้สังเคราะห์ยุทธศาสตร์ความร่วมมือด้านอุดมศึกษากับต่างประเทศ เสนอกลยุทธ์ที่สำคัญ ได้แก่ การสร้างความร่วมมือเพื่อยกระดับอุดมศึกษาไทยสู่มาตรฐานสากล การดำเนินความร่วมมือเชิงรุกในการสร้างความร่วมมือกับต่างประเทศ การปรับกฎระเบียบให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศ

4.2 ประเด็นกลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาคุณลักษณะนักศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อยอมรับตลาดแรงงานในกลุ่มประเทศอาเซียน มี 4 กลยุทธ์ ได้แก่ 2.1 เร่งพัฒนาทักษะทางด้านความรู้ให้แก่นักศึกษาเพื่อให้มีความเข้าใจในมาตรฐานวิชาชีพทางช่างอุตสาหกรรม 2.2 เร่งพัฒนาทักษะทางด้านความสามารถให้แก่นักศึกษาเพื่อให้เกิดความชำนาญในการปฏิบัติงานทางช่างอุตสาหกรรม 2.3 ส่งเสริมการพัฒนาทักษะด้านสติปัญญา อารมณ์ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งการสร้างจิตสำนึกและมีทัศนคติที่ดีต่อการทำงานให้แก่ นักศึกษา เพื่อให้มีความรับผิดชอบต่อสังคม และ 2.4 เร่งพัฒนาทักษะพิสัยให้แก่นักศึกษาเพื่อให้เกิดความชำนาญเฉพาะทางในงานทางช่างอุตสาหกรรม เนื่องจากตลาดแรงงานในกลุ่มประเทศอาเซียนมีความต้องการทักษะแรงงานที่มีคุณภาพ จึงจำเป็นต้องเร่งพัฒนาทักษะนักศึกษาให้สามารถปฏิบัติงานได้ตรงตามความต้องการของ

ตลาดแรงงาน ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับลักษณะ เดชวงษ์ (2551) ที่ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ตามยุทธศาสตร์สู่ความเป็นมหาวิทยาลัยท้องถิ่น เสนอยุทธศาสตร์ที่สำคัญ คือ พัฒนางานด้านวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพบัณฑิตให้มีคุณภาพ ตอบสนองความต้องการของสังคมและประเทศ

4.3 ประเด็นกลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาหลักสูตร ที่ได้มาตรฐานวิชาชีพช่างอุตสาหกรรม เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานในระดับชาติและประชาคมอาเซียน มี 2 กลยุทธ์ ได้แก่ **3.1** เร่งพัฒนาหลักสูตรการสอนที่หลากหลายให้ตรงต่อความต้องการของตลาดแรงงาน มีคุณภาพระดับสากล เพื่อรองรับการเป็นศูนย์กลางด้านการศึกษาของอาเซียน และ **3.2** เร่งพัฒนาระบบและกลไกในการเทียบโอนผลการเรียนหรือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของนักศึกษาในกลุ่มประเทศอาเซียน เนื่องจากการเปิดหลักสูตรในปัจจุบัน จะต้องมีการสำรวจความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียก่อน เพื่อให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับปาริชา มารี เคน (2554) ได้ศึกษาอนาคตภาพที่เป็นไปได้ของมหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์ในการเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นในทศวรรษหน้าที่สำคัญ คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน จะต้องมีการพัฒนาและเพิ่มหลักสูตรและโปรแกรมการศึกษาวิชาการใหม่ๆ ให้หลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ภูมิภาคและปรับเปลี่ยนบทบาทใหม่ของผู้สอนให้เป็นผู้ทำหน้าที่กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้

4.4 ประเด็นกลยุทธ์ที่ 4 การพัฒนาอาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนให้มีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการ เพื่อให้นักศึกษาเกิดทักษะช่างอุตสาหกรรม มี 2 กลยุทธ์ ได้แก่ **4.1** เร่งพัฒนาอาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนให้มีความรู้ ความสามารถทักษะทางวิชาชีพในการจัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการ ควบคู่วิทางการศึกษาหรือตำแหน่งทางวิชาการ และ **4.2** พัฒนาอาจารย์ด้านการจัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการงานวิจัย การบริการวิชาการ และศิลปวัฒนธรรม เนื่องจากการสอนในปัจจุบันจะต้องจัดการสอนแบบบูรณาการ อาจารย์ผู้สอนจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาตนเองเพื่อให้มีทักษะทางวิชาชีพ ใช้ในการสอนนักศึกษาให้เกิดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาตัวเองให้มีคุณภาพ ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับต่อตระกูล อุบลรัตน์ (2550) ได้นำเสนอยุทธศาสตร์ของ

สถาบันอุดมศึกษาไทยในบริบทการเปิดเสรีทางการค้าที่สำคัญ คือ ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรอุดมศึกษา และยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาความสามารถทางภาษาต่างประเทศ

4.5 ประเด็นกลยุทธ์ที่ 5 การพัฒนาการเรียนการสอนโดยการบูรณาการการวิจัย บริการวิชาการและศิลปวัฒนธรรม มี 1 กลยุทธ์ ได้แก่ **5.1** ส่งเสริมการบูรณาการในการพัฒนาทักษะนักศึกษาเข้ากับพันธกิจ การวิจัย การบริการวิชาการ และศิลปวัฒนธรรมกับการเรียนการสอน เนื่องจากมหาวิทยาลัยมีพันธกิจด้านการวิจัย ด้านการบริการวิชาการ และด้านศิลปวัฒนธรรม การพัฒนาการเรียนการสอนจึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องมีบูรณาการพันธกิจดังกล่าวเข้าด้วยกัน ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับลักษณะ เดชวงษ์ (2551) ที่ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ตามยุทธศาสตร์สู่ความเป็นมหาวิทยาลัยท้องถิ่นที่สำคัญ คือ พัฒนาการวิจัย การบริการวิชาการและศิลปวัฒนธรรมให้โดดเด่นและนำไปสู่การปฏิบัติ

4.6 ประเด็นกลยุทธ์ที่ 6 พัฒนาระบบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล มี 3 กลยุทธ์ ได้แก่ **6.1** เร่งสนับสนุนทรัพยากรในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาทักษะนักศึกษาช่างอุตสาหกรรม **6.2** ผลักดัน การดำเนินการตามแผนพัฒนาทักษะนักศึกษาช่างอุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่อง และ **6.3** พัฒนาระบบการกำกับติดตาม ประเมินผลการพัฒนาทักษะนักศึกษาช่างอุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากมหาวิทยาลัยควรมีระบบการบริหารจัดการที่ใช้ข้อมูลเป็นฐานกับการมีส่วนร่วมของประชาคมในมหาวิทยาลัย เพื่อให้บุคลากรเกิดความตระหนักและรักองค์กร ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับจงรัก พลาศัย (2552) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ผ่านกลไกการพัฒนามหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ที่สำคัญ คือ การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล โดยคำนึงถึงการสนองตอบความต้องการในท้องถิ่นเป็นสำคัญ

5. การประเมินกลยุทธ์การพัฒนาทักษะนักศึกษาช่างอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือตอนล่างสู่การเป็นประชาคมอาเซียน

กลยุทธ์การพัฒนาทักษะนักศึกษาช่างอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง

สู่การเป็นประชาคมอาเซียนที่พัฒนาขึ้น ประกอบไปด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ประเด็นกลยุทธ์ กลยุทธ์ ตัวชี้วัด และแนวทางการพัฒนา มีผลการประเมินในด้าน ความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ในระดับมากและมากที่สุดเนื่องจากใน กระบวนการพัฒนากลยุทธ์มีหลายขั้นตอน ในขั้นตอนต่างๆ ผ่านการตรวจสอบโดยการวิพากษ์จากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ในด้านการพัฒนาทักษะนักศึกษา ข้างอุตสาหกรรม และด้านการพัฒนากลยุทธ์ ทำให้กลยุทธ์ ที่ยกร่างได้รับการตรวจสอบและปรับปรุงให้มีความเหมาะสมมากขึ้น ซึ่งผลการวิจัยเป็นไปตามแนวคิดของ วัฒนา วงศ์เกียรติรัตน์ และคณะ (2548, หน้า 18-19) ที่กล่าวถึงกระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์ ซึ่งมีหลายขั้นตอน ประกอบด้วย การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การจัดวาง ทิศทางขององค์กร การกำหนดกลยุทธ์ การปฏิบัติงานตาม กลยุทธ์ และการควบคุมเชิงกลยุทธ์ เป็นวิธีการติดตามผล การปฏิบัติงานและวิธีการประเมินผลกระบวนการ

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ควรวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะนักศึกษาข้าง อุตสาหกรรมของมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

ตอนล่าง เพื่อเลือกใช้กลยุทธ์และแนวทางพัฒนาทักษะ นักศึกษาข้างอุตสาหกรรมในภาพรวม

1.2 ควรนำกลยุทธ์การพัฒนาทักษะนักศึกษา

ข้างอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ ตอนล่าง สู่การเป็นประชาคมอาเซียน ไปประยุกต์ใช้ให้ ครอบคลุมการบริหารจัดการในด้านการวางแผน การนำ แผนไปปฏิบัติ การติดตามประเมินผล และการนำผลไปใช้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาการนำกลยุทธ์การพัฒนา

ทักษะนักศึกษาข้างอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่ม ภาคเหนือตอนล่าง สู่การเป็นประชาคมอาเซียน ไปสู่การ ปฏิบัติ

2.2 ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบหรือ

พัฒนาตัวชี้วัด ของการพัฒนาทักษะนักศึกษาข้าง อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง สู่การเป็นประชาคมอาเซียน

2.3 ควรมีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

เพื่อแก้ไขปัญหาของทักษะนักศึกษาข้างอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏแต่ละแห่งในกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง

2.4 ควรมีการทำงานวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อ

ศึกษาปัญหาและสาเหตุที่การพัฒนาทักษะนักศึกษาข้าง อุตสาหกรรม ของมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ ตอนล่าง ยังไม่ประสบความสำเร็จ และศึกษาปัจจัยที่ส่งผล ต่อการพัฒนาทักษะข้างอุตสาหกรรมของหน่วยงานที่ ประสบความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิง

- กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน, กระทรวงแรงงาน. (2544). รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาความต้องการและ คุณลักษณะ ของแรงงานฝีมือที่พึงประสงค์ในภาคอุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์. กรุงเทพฯ : กองวิชาการและ แผนงาน กระทรวงแรงงาน.
- กิริติ ยศยิ่งยง. (2550). *ขีดความสามารถ : Competency Based Approach*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มิสเตอร์ก๊อปปี้ เซิร์น,
- คำเพชร ฐิริปริญา. (2550). *ยุทธศาสตร์พัฒนสถาบันอุดมศึกษาไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลก*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จงรัก พลาคัย. (2552). *การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผ่านกลไกการพัฒนามหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์*. วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์. ปีที่ 1 ฉบับปฐมฤกษ์ มกราคม-เมษายน 2552.
- ต่อตระกูล อุบลวัตร. (2550). *การนำเสนอยุทธศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษาไทยในบริบทการเปิดเสรีทางการค้า*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ปาริชา มารี เคน. (2554). *อนาคตภาพที่เป็นไปได้ของมหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์ในการเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นในทศวรรษหน้า*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- พลพวรรณ คำพรรณ. (2553). *ยุทธศาสตร์ความร่วมมือด้านอุดมศึกษากับต่างประเทศ*. วารสารพัฒนาบริหารศาสตร์, ปีที่ 50 ฉบับที่ 4/2553.
- มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. (2548). *รายงานการศึกษาฉบับสมบูรณ์ โครงการศึกษาเพื่อจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรม*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี.
- มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. (2549). *รายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการวิจัยแผนพัฒนากำลังคนของประเทศไทย เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ*. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน กระทรวงแรงงาน.
- ยงยุทธ แฉล้มวงษ์. (2549). *แผนการพัฒนากำลังคนของประเทศไทยเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน*. เอกสารประกอบการรายงานของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศ เสนอต่อกระทรวงแรงงาน. กรุงเทพฯ : กระทรวงแรงงาน.
- ลักขณา เดชวงษ์. (2551). *แนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาตามยุทธศาสตร์สู่ความเป็นมหาวิทยาลัยท้องถิ่น*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- วัฒนา วงศ์เกียรติรัตน์ และคณะ. (2548). *การวางแผนกลยุทธ์ ศิลปะการกำหนดแผนองค์กรสู่ความเป็นเลิศ*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : อินโนกราฟฟิกส์ จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 – 2559)*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี.
- สำนักงานที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ. (2554). *การศึกษาการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยราชภัฏในการเข้าร่วมประชาคมอาเซียน ปี พ.ศ.2558*. พิมพ์ครั้งที่ 2 เอกสารวิชาการลำดับที่ 1/2554. กรุงเทพฯ: สำนักงานที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ.

- Allen Consulting Group. (1999). *Training to compete. The training needs of Australian. A report to the Australian Industry Group*. Australian Industry Group. North Sydney.
- Hager, P, Holland, S and Beckett, D. (2002). *Enhancing the learning and employability of graduates: The role of generic skills*. The Business/Higher Education Round Table. Melbourne.
- HM Treasury Leitch. (2006). *Leitch Review of Skills: Prosperity for all in the global economy-world class skills Final Report*. London.